

Saksbehandler: Per Erik Dehlin

Referanser: KR 18/08, MKR 19/08, SKR 11/08, MKR 32/08, SKR 24/08

Saksdokumenter:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
09.05.2008	Utkast visjonsdokument	25684

Visjonsdokument for Den norske kirke 2009-2014 - 2. gangs behandling

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd støtter forslaget slik det foreligger, men har følgende innspill til den videre bearbeiding av dokumentet:

-
-
-
-

Saksorientering

I sakspapiret til rådenes februar møter ble det klargjort at visjonsdokumentet skal tegne et bilde av kirken, dens selvforståelse, visjon og oppdrag, mens dette selvbildet skal konkretiseres gjennom tydelige strategiske signaler i resten av planverket.

Visjonsdokumentet skal derfor tegne et bilde av hva slags kirke Den norske kirke skal være, mens planverket konkretiserer handlingsaspektet av denne selvforståelsen. Rådene får nå til behandling et dokument som er i en pågående prosess. Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd får dokumentet til siste behandling, mens Kirkerådet vil få det tilbake i september for endelig godkjenning før Kirkemøtets behandling i november. Rådenes kommentarer og innspill på mer grunnleggende spørsmål bør derfor komme i dette møtet for å bli tatt i betraktning

Det kan være greit for den videre prosess å synliggjøre rådenes behandling i februar møtene. Følgende ble avklart gjennom vedtak i rådene:

- 1. Utvidelse av planperioden fra fire til seks år (dvs f.o.m 2009 – t.o.m. 2014):**
Samisk kirkeråd: STØTTES
Mellomkirkelig råd: STØTTES
Kirkerådet: STØTTES
- 2. Forandre navnet fra strategiplan til visjonsdokument.**
Samisk kirkeråd: STØTTES
Mellomkirkelig råd: STØTTES
Kirkerådet: STØTTES
- 3. Arbeide videre med en visjonsformulering som inkluderer "- en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke".**
Samisk kirkeråd: STØTTES, men man bør jobbe med en teologisk/kristologisk forankring av innledningen av visjonen.
Mellomkirkelig råd: STØTTES, men mener at forklaringen av ordene kan stå et annet sted i teksten.
Kirkerådet: STØTTES.
- 4. At hovedmålene beholdes, men at det arbeides videre med formuleringene.**
Samisk kirkeråd: Støttes, men under "åpen" spør rådet om "respekt for ulikheter" får fram mangfold som en verdi. Bør derfor vurderes strøket.
Mellomkirkelig råd: Er litt spørrende til om hvor mange "slagordnivåer" som er hensiktsmessig i planen.
Kirkerådet: Støttes
- 5. At det bør arbeides videre med delmål og underpunkter**
Samisk kirkeråd: Støttes, ut fra versjon A.
Mellomkirkelig råd: Støttes, ut fra versjon A.
Kirkerådet: Støttes.

6. Versjon A eller B?

Samisk kirkeråd: Versjon A

Mellomkirkelig råd: Versjon A

Kirkerådet: Ønsket at bearbejdet versjon A skal komme tilbake til neste råds møte, men at det også innarbejdes noe mer strategiske føringer i dokumentet.

Veien videre

Ut fra retningsgivende signaler fra rådernes behandling er det visse ting vi kan konkludere med. Dette innbefatter utvidelse av planperioden til seks år, at det skal utarbejdes et visjonsdokument og at de fire kjerneordene beholdes i en eller annen form i dokumentet. Signalene på dette er entydig. Avvisningen av "Sammen underveis" som en samlende visjon for Den norske kirke var også relativt entydig i rådsbehandlingen. I forhold til om A- eller B-versjonen av dokumentet bør være utgangspunkt for videre arbeid, var retningen klar fra Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd, mens Kirkerådet ønsket også å legge noen sterkere strategiske føringer gjennom dokumentet. Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd går klart inn for versjon A.

Det er en rekke instanser og råd som har uttalt seg i løpet av høsten 2007 og våren 2008. Det har vært noe ulike signaler fra de ulike instansene, men Diakoniledermøtet, SMM og Presteforeningens sentralstyre går alle inn for versjon A. I høringen i bispedømmerådene var ikke anbefalingene entydige, men det var en liten overvekt for versjon B. Hvis disse rådene sammenholdes med forståelsen av at alle de sentralkirkelige råd anbefaler et visjonsdokument i stedet for en strategiplan, foreslås det at det arbejdes videre med utgangspunkt i versjon A, men bispedømmerådernes og Kirkerådets signaler tilsa også behov for visse føringer av mer strategisk art. I foreliggende utkast er det derfor utarbejdet et dokument som ivaretar intensjonen i versjon A, men med et strategisk tillegg som omhandler de ulike planområder og satsingsområder som Kirkemøtet vil vedta i perioden 2007- 2011. Fra hvert av disse feltene hentes det ut tre hovedmålsettinger, som ligger (eller vil ligge) i plandokumentene. Denne delen av dokumentet vil derfor endres i takt med at Kirkemøtet gjør vedtak for de ulike delplanene. Hovedmålsettingene i Plan for Samisk kirkeliv og Plan for kirkemusikk vil tilpasses i forhold til vedtak Kirkemøtet gjør, mens hovedmålsettinger fra Plan for diakoni allerede er innarbejdet i dokumentet slik det foreligger.

Følgende avveininger har blitt gjort i forhold til dokumentets ulike deler:

Visjon og kirkens selvforståelse ("Hvem er vi")

Det var relativt stor enighet om at "– en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke" videreføres som andre del av visjonen. Fra alle tre råd var det ønskelig at det skulle arbejdes videre med første del av visjonen. Her foreslås det at setningen "Gjennom livet – " tas inn. Setningen er allerede i ferd med å bli innarbejdet gjennom Den norske kirkes designprogram, og begrepet styrkes av at hele designprogrammet er bygd opp rundt det som ligger i "gjennom livet". Dette kan gi en helhet som kan styrke og understreke visjonen. Koblet til de fire kjerneordene – gir visjonen et helhetlig budskap

om at kirken vil være til stede for mennesker – gjennom hele livet – som en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke.

Det som tidligere ble lagt inn som hovedmål er i foreliggende visjonsdokument lagt inn som setninger som gir tyngde og forklaring til visjonen. De er knyttet opp til de ulike underpunkter som skal underbygge og gi retning til hvem vi er og hva vi ønsker som kirke. Setningene underbygger derfor identitet og rolleforståelse. Strekene mellom underpunktene er fjernet for å understreke at alle de fire kjerneordene gir kraft og styrke til kirkens selvforståelse og identitet. Overskriften for bolkene utgjøres av de fire innholdsforklaringer til visjonens kjerneord. Hele denne første siden utgjør Den norske kirkes selvforståelse ("mission statement"), som skal utdypes med satsingsområder og strategiske føringer i visjonsdokumentets andre side.

Strategiske føringer – visjonsdokumentets del 2

Kirkerådet ønsket i sitt februarmøte at dokumentet skulle gi tydeligere føringer enn det som kan løftes fram gjennom et "mission statement". For å få en sammenheng med de planer og det planverk som Kirkemøtet vedtar i perioden 2007 – 2011, foreslås det at disse strategiske føringene synliggjøres gjennom satsingsområder med tre hovedmålsettinger, som da også vil gjenfinnes som hovedmålsettinger innen de ulike planene. På denne måten blir det et samsvar mellom det planverk Kirkemøtet vedtar og de målsettinger som ligger i andre del av visjonsdokumentet. Denne delen av visjonsdokumentet vil dermed revideres i takt med de vedtak Kirkemøtet gjør i planer for de ulike virksomhetsområder / satsingsområder, og vil gi et mindre statisk visjonsdokument. Samtidig blir det et samsvar mellom visjonsdokumentet og de strategiplaner Kirkemøtet vedtar innenfor de ulike virksomhetsområder / satsingsområder.

I foreliggende utgave som legges fram for rådene nå, er dette enda ikke utfylt. Formuleringer på feltet kirkemusikk skal opp på årets kirkemøte, og disse formuleringene skal det arbeides med over sommeren, slik at det mellom strategiplanene for feltet og hovedformuleringene i visjonsdokumentet er likelydende forslag som legges fram for Kirkemøtet i november. For feltet diakoni er allerede hovedmålsettinger vedtatt. Disse vil legges inn i dokumentet. For de andre feltene (trosopplæring, samisk kirkeliv og gudstjenesteliv) – vil det også arbeides med disse formuleringene, men disse vil revideres, om nødvendig, i sammenheng med behandlingen av disse feltene på kirkemøtene i 2009, 2010 og 2011.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Kirkemøtets endelige vedtak vil få konsekvenser for prioriteringer innenfor satsingsområder til tilskudd fra Opplysningsvesenets fond og i prioriteringer som forelegges politiske myndigheter. Vedtaket vil også få konsekvenser i forhold til oppfølging fra biskoper og proster, samt at visjonsdokumentet gir føringer til arbeid med visjons- og strategidokumentet regionalt og lokalt.

DEN NORSKE KIRKE

Gjennom livet - en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke

bekjennende, ved at vi deler og gir videre troen på den treenige Gud, som virker i blant oss.

misjonerende, ved at vi lokalt og globalt vitner om Jesus Kristus.

tjenende, ved at vi viser omsorg for medmennesker og arbeider for fred, rettferdighet og vern om skaperverket.

åpen, ved at vi utvikler fellesskap med respekt for ulikheter.

Og ved at vi sammen vil

- feire Guds nærvær i ord og sakrament.

- bygge vår relasjon til Gud som skaper og vår rolle som forvaltere.

- formidle Bibelens budskap om Guds kjærlighet, forsoning og håpet i Jesus Kristus

- arbeide med forståelsen av kristen tro i vår tid.

- våge mer av de åpne og nysgjerrige samtalene og leve i dialog og gjensidighet.

- legge til rette for fellesskap der alle kan delta på lik linje, uavhengig av kjønn, alder, funksjonsnivå eller sosial og kulturell bakgrunn.

- utfordre alle makthavere i forhold til evangeliets budskap om frihet og rettferd for fattige, undertrykte og marginaliserte.

- ta vare på kirkens arv og tradisjon og tilegne oss samtidens språk, kulturer og erfaringer.

- skape tjenlige strukturer og ordninger som gjør kirken i stand til å oppfylle sitt oppdrag og sin tjeneste.

- forplikte oss i forhold til det økumeniske kirkefellesskap og la dette utfordre oss til gjensidig utveksling, handling og kristen enhet.

- frimodig kalle, oppmuntre og veilede mennesker til kirkelig utdanning, tjeneste og frivillig arbeid.

- legge til rette for menighetsutvikling preget av fornyet gudstjenestefeiring og trosopplæring.

- møte andre tros- og livssynssamfunn med åpenhet, respekt og vilje til dialog.

- at all vår kommunikasjon skal være preget av åpenhet, nærvær, forsakelse og håp.

- berike fellesskapet med ulike og mangfoldige kulturuttrykk og fellesskapsformer.

I planverket vedtar Kirkemøtet strategiske føringer og satsingsområder for kirken. I perioden 2007 – 2011 vedtar Kirkemøtet følgende satsingsområder med strategiske føringer:

Diakoni Plan for Diakoni	Trosopplæring & Ung i kirken Plan for trosopplæring Plan for 18 - 30	Kirkemusikk & kultur Plan for kirkemusikk	Gudstjenesteliv Reform av gudstjenesten	Samisk kirkeliv Plan for samisk kirkeliv
Vedtatt 2007	Vedtatt 2009? (trosopplæring) 2008 (18-30)	Vedtatt 2008	Vedtatt 2010	Vedtatt 2008
1.	1.	1.	1.	1.
2.	2.	2.	2.	2.
3.	3.	3.	3.	3.

